

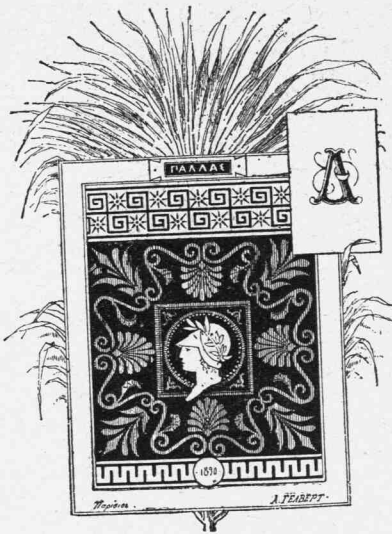
Δ Α Φ Ν Η *

«Τὸ δ' ἀσθενές μου καὶ τὸ θῆλυ σώματος
κακῶς ἐμέμφθης· εἰ γὰρ εὖ φρονεῖν ἔχω,
κρείσσον τὸ δ' ἐστὶ καρτεροῦ βραχίονος. . . .
Ἄρετὴ δὲ κἂν θάνῃ τις οὐκ ἀπόλλυται.
Ζῆ δ' οὐκ ἔτ' ὄντος σώματος.»

«Εὐριπίδης».

I

ΑΦΝΗ! σύμβολον δόξης, ὄνομα εὐαρέ-
στως συγκινοῦν τὰς γενναίας ψυχάς, ἱερὸν
τοῦ Φοῖβου Ἀπόλλωνος δένδρον, πόσον
ὀλίγοι γινώσκουσι τὴν τρυφεράν σου ἱστο-
ρίαν! Ἄγνῃ Πηνθῆς νύμφῃ, ἥτις ὅπως
σωθῆς ἐκ τῆς ἐμμανοῦς καταδιώξεως τοῦ
ἐρώντος Φοῖβου, μετεμορφώθης εἰς φυ-
τόν, δικαίως κατέχεις περιφανῆ θέσιν,
κοσμοῦσα τὴν κεφαλὴν νικηφόρων πολε-
μιστῶν καὶ παντὸς ἐξόχου προσώπου!

ᾠ! πόσοι μόχθοι, πόσαι θυσίαι ἀπαι-
τοῦνται, ἵνα ἀποκτήσῃ τις στέφανον δά-
φνης! Πόσοι πτωχοὶ καὶ ἄσημοι ἔχοιτες
πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ μάγον τῆς Δάφνης Ἰν-
δαλμα ὡς ἄλλον ὀδηγὸν ἀστέρα, δὲν διε-

κρίθησαν ἐν ταῖς ἐπιστήμαις, ταῖς τέχναις, ταῖς μάχαις!

II

Ἀπόλλων ὁ Φοῖβος, πλήρης ὑπερηφανίας διὰ τὸν φόνον τοῦ Πύθω-
νος, εἶδεν ἡμέραν τινὰ τὸν υἱὸν τῆς Ἀφροδίτης τοξεύοντα. ᾠ παιδάριον!
τῷ λέγει, ἄφες τὰ ὄπλα ταῦτα δι' ἡμᾶς, οἵτινες ἔχομεν τὴν δύναμιν νὰ
φονεύμεν τὰ θηρία καὶ τοὺς ἐχθρούς. Μὴ ζήτηί νὰ σφετερισθῆς τὴν
τῶν ἄλλων δόξαν· σοὶ ἀρκεῖ ἡ ἐξέτασις τῶν ἐρώτων· δὲν σοὶ ἀρμόζουσι
τοιαῦτα ὄπλα! Ὁ υἱὸς τῆς Ἀφροδίτης βαρέως φέρων τὴν ὕβριν ταύτην
ἀπήντησεν: ᾠ Φοῖβε! τὰ σὰ βέλη ἔχουσι τὴν δύναμιν νὰ πληγῶνωσι
πάντας· τὸ ἐμὸν ὅμως θὰ τρώσῃ σὲ τὸν ἄτρωτον· ἡ δόξα σου εἶναι
μικρὰ παραβαλλομένη πρὸς τὴν ἐμήν! Ἀρῆκε τὸν Θεὸν τοῦ Φωτός μει-

*) Ἡ συγγραφεὺς ἐκτὸς ἄλλων πηγῶν εἶχεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ὠραίαν ἀφή-
γησιν τὴν ἐν ταῖς Ὀιδιῶν «Μεταμορφώσεσι» ὑπάρχουσαν.

διῶντα διὰ τὰς ἀπειλάς, καὶ ταχύπτερος διέσχισε τὸν αἰθέρα διευθυ-
νόμενος πρὸς τὸν Παρνασσόν· ἐκείθεν ἔβαλε τὰ βέλη του ὁ Ἔρωσ . . .

III

Εἰς τὰ βάθη ἀγρίων δασῶν διάγει τὸν βίον τῆς ἡ ὠραία Πηνηΐς
νύμφη. Ἐχουσι θέλητρον ἀκαταμάχητον δι' αὐτὴν τὰ σκιερὰ ἄλση.
Φεύγει τὸν Ἔρωτα καὶ τὸν Ὑμέναιον, ἀγαπᾷ τὴν ἐρημίαν, τὸν ῥόχθον
τῶν καταρρεόντων ὑδάτων, τὸν Ζέφυρον τὸν θωπεύοντα τὴν ὠραίαν τῆς
κόμην. Αὐτὴν ἐκλέγει ὁ Ἔρωσ, ἵνα βασανίσῃ τὸν Ἀπόλλωνα. Ἐκ-
βάλλει τῆς φαρέτρας του δύο βέλη, ἐν χρυσοῦν καὶ ἐν μολύβδινον, καὶ
διὰ μὲν τοῦ πρώτου διαπερᾷ τὴν καρδίαν τοῦ φωτοδότου θεοῦ προκα-
λῶν παράφορον ἔρωτα, διὰ δὲ τοῦ δευτέρου τὴν τῆς Δάφνης, ἥτις, ἐκ
τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ μισεῖ καὶ φεύγει τὸν δειλαιὸν ἔραστήν. Δὲν ἐκθαμ-
βοῦται ἐκ τῆς λαμπρότητος τοῦ Θεοῦ! ἡ δόξα, ἡ θεία καταγωγὴ του
δὲν συγκινοῦσι τὴν ἀγνὴν δρυάδα . . . Μάτην ὁ ἐρωτόβλητος Ἀπόλλων
ζητεῖ παρ' αὐτῆς ἐν τούλάχιστον εὐμενὲς βλέμμα· εὐρίσκειται ἐν ἀμηχανίᾳ,
καὶ ὡς ὄλοι οἱ δυστυχεῖς ἔρασταὶ τρέφεται διὰ τῆς ἐλπίδος! Τέλος ἡμέ-
ραν τινὰ διακρίνει ἐντὸς βαθυσκίου ἄλσους τὴν ἀκόλουθον τῆς ἀδελφῆς
του Ἀρτέμιδος Δάφνην, καὶ ἀποφασίζει νὰ τῇ ἐκδηλώσῃ τὸ τὴν καρδίαν
του τυραννοῦν αἶσθημα. Πειρᾶται δι' ἡδέων λόγων νὰ μαλακῆν τὴν
ἀνέραστον Πηνηΐδα, ἀλλ' εἰς μάτην! τὸν φεύγει ὡς ἐχθρόν· ὡς ἀστραπὴ
τρέχει διὰ μέσου τῶν δασῶν, θέλουσα νὰ κρυφθῆ εἰς ἀπρόσιτα ἄντρα,
καὶ πληγώνει τὸ ἄβρον σώμα τῆς ἐκ τῶν βάτων· ἡ αὔρα, ἐπιχαρίτως
σκορπίζει τὴν ἐκ τῆς φυγῆς λελυμένην κόμην τῆς περὶ τοὺς λευκοὺς
βραχίονας αὐτῆς, ἀναδεικνύουσα τὴν χιονώδη λευκότητά των· πλὴν, αἱ
δυνάμεις αὐτῆς τὴν προδίδουσιν! ἤδη, οἱ αἰμοσταγεῖς πόδες τῆς δὲν δύ-
νανται νὰ τὴν φέρωσιν ὅπου ἐκείνη ποθεῖ· καὶ ἵσταται ἐπὶ στιγμὴν
ὅπως ἀναπνεύσῃ. Πλησιάζει ὁ Φοῖβος τὴν ἀσθμαίνουσαν νύμφην, καὶ
ικετεύει! ἐκεῖνος οὐ οἱ ναοὶ γέμουσι λατρευτῶν!

Διατὶ μὲ φεύγεις ὦ Δάφνη; εἶμαι ὁ υἱὸς τοῦ Διός, τὰ βέλη μου μ' ἐδό-
ξασαν· ἰδέ! εἰς τοὺς ναοὺς μου τὰ πλήθη συρρέοντα μοὶ προσφέρουσι θυ-
σίας· πλήρη εἶναι τὰ θυσιαστήρια ἐξιλαστηρίων θυμάτων! οἴμοι! τί πρὸς
ἐμὲ πάντα ταῦτα; ἰδοὺ ἐγὼ πρὸ τῶν ποδῶν σου τρέμων, ἰκέτης! ὦ
ἄνασσα τῆς καρδίας μου ἄκουσόν με· δὲν σὲ καταδιώκω ὡς ἐχθρός, ὁ
Ἔρωσ μὲ ὠθεῖ πρὸς σέ! στρέψον καὶ ῥίψον εὐμενὲς ἐν βλέμμα εἰς τὸν ἐξ
ἀπελπισίας ἀσπαίροντα Θεόν! ἐγὼ ὁ Ἀκείσιος Ἀπόλλων ἀδυνατῶ νὰ
ἱατρευθῶ τὴν ἐκ τῆς θέας σου ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἀνοιχθεῖσαν πληγὴν!
Ἄλλ' ἡ νύμφη ἀπομακρύνεται περιδεής! Πόσον τὸ κάλλος τῆς αὐξά-
νει ἐκ τοῦ φόβου καὶ τῆς αἰδοῦς! Ἡ ἐλπίς ὅμως καὶ ὁ Ἔρωσ ἐπαυξάνουσι
τὴν θεῖαν ταχύτητα τοῦ ἐρωτοβλήτου Φοίβου, ὅστις καταφθάνει τὴν ὠραίαν
φυγάδα. Κάτωχος ἐκείνη γονυπετεῖ πρὸ τῶν ὀχθῶν τοῦ Πηνειοῦ, καὶ ἀπε-
γνωσμένη ἐπικαλεῖται τὴν μητέρα αὐτῆς «Μῆτερ! κράζει, μετεμόρφωσόν
με! ἐὰν ὡς λέγουσι ἔχῃς τὴν δύναμιν ταύτην ἄλλαξον τὴν ἐρωτοτόκον
μορφὴν μου χάριν τῆς ὁποίας καταδιώκομαι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τοῦ φωτός!

Προσπαθεῖ νὰ ἐγερθῆ, ἀλλ' ὦ τοῦ θαύματος! ἡ Γῆ εἰσακούσασα τὴν ἀπέλπιδα ἐπίκλησίν της, ἤνοιξε τὰς ἀγκάλας της καὶ ἀπέκρουψεν αὐτὴν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ διώκτου αὐτῆς. Ἐν τῷ ἄμα, ἐξῆλθε τῆς γῆς εὐῶδες ἠνθισμένον δένδρον. Ἐκφρων ὁ Ἀπόλλων, ἀλλ' ἔκθαμβος διὰ τὴν μεταμόρφωσιν, ἐνηγκαλίσθη τὸν κορμὸν, ἐν ᾧ εἰσέτι ἔπαλλεν ἡ ἔμφρο-
 βος τῆς διασωθείσης Πηνηίδος καρδιά, θωπεύων αὐτὸν καὶ ἐκχύνων διὰ λόγων καὶ δακρῦων τὴν κατέχουσιν αὐτὸν ἀπελπισίαν ἐπὶ τῷ συμβάντι. Ἀδυνατῶν νὰ δώσῃ τῷ δένδρῳ τὴν πρώτην μορφήν, ὠνόμασεν αὐτὸ Δάφνην ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς νύμφης, δρέψας δὲ κλάδον ἔσπεψε τὴν κεφαλὴν του λέγων: «Σὺ ἔσο πλέον τὸ σύμβολον τῆς νίκης Δάφνην, σὺ ἡ νικήσασα τὸν ἀνίκητον Ἀπόλλωνα!» Ἐκτοτε ἡ Δάφνη ἐγένετο τὸ ἱερὸν δένδρον τοῦ Θεοῦ, τῶν θριαμβευόντων τὸ στέμμα! Κατὰ τὰς ἀρματοδρομίας, ἐν γένει δὲ κατὰ πάντα τὰ εἶδη τῶν ἀγῶνων ὁ νικητὴς ἐλάμβανε κλάδον ἢ στέφανον δάφνης, τεκμήριον δόξης καὶ θριάμβου.

Ἀθῆναι Φεβρουάριος 1895

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Θ. ΠΑΠΠΑΚΩΣΤΑ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΕΡΗΜΙΑΣ

ΧΩΡΙΣ ΕΣΕΝΑ

Καὶ πηγαίνω στὴ βρυσούλα
 Ὅπου ρχόσουν μὲ χαρὰ
 Καὶ λουζόσουν τὴν αὐγούλα
 Στάσημένια της νερά,

Ὅμως σὰν νὰ κλαίῃ γιὰ σένα
 Καὶ τολόδροσο νεράκι,
 Τραγουδάει ἐκεῖ ὀλοένα
 Λυπημένο τραγουδάκι.

Πάω στὸ δάσος πάλε πέρα
 Ὅπου ρχόμαστε ἀγκαλιὰ
 Καὶ γροικύσαμ' ὀλη μέρα
 Ποὺ λαλοῦσαν τὰ πουλιά,

Μὰ κ' ἐκεῖνα τώρα ἐσένα
 Σὰ δὲ βλέπουνε μαζί μου
 Κελαϊδοῦνε λυπημένα
 Καὶ πιὸ θλίβουν τὴν ψυχὴ μου.

Πάω μακρὰ καὶ στάκρογιάλι
 Ποὺ τὸ κῦμα χαρωπὸ
 Μᾶς κρατοῦσε τότε ἀγάλι
 Τῶν φιλιῶν μας τὸ σκοπό,

Μὰ κι αὐτὸ χωρὶς ἐσένα
 Σὰ μὲ βλέπει ἐκεῖ, μονάχο,
 Δέρνεται ἄγρια, ἀπελπισμένα
 Στου γιாலοῦ τὸν ἔρμο βράχο!

ΠΕΤΡΟΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ

